

01. Θα απεξαρτηθεί σύντομα η Ευρώπη από το φυσικό αέριο;

-Όχι, η απεξάρτηση αφορά μόνο στο ρώσικο φυσικό αέριο.

Σε κάθε ενεργειακή κρίση, η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί να απεξαρτηθεί από τις πηγές ή τους προμηθευτές, που θεωρεί ότι της δημιουργούν πρόβλημα. Σήμερα, στο στόχαστρο βάζει το ρώσικο φυσικό αέριο, επιδιώκοντας μείωση των εισαγωγών κατά τα 2/3.

02. Το υγροποιημένο φυσικό αέριο αντικαθιστά το ρώσικο αέριο, λόγω του πολέμου;

-Όχι, η εισαγωγή του στην Ευρώπη έχει αρχίσει πολλά χρόνια πριν.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήδη υπάρχουν περίπου τριάντα τερματικοί σταθμοί, επειδή έχει υιοθετηθεί εδώ και αρκετά χρόνια, στρατηγική εισαγωγής υγροποιημένου φυσικού αερίου. Οι ΗΠΑ παραγωγός υγροποιημένου φυσικού αερίου, άσκησαν και ασκούν πιέσεις στην Ευρώπη για να περιορίσει την κυριαρχία της Ρωσίας στον εφοδιασμό της.

03. Αλλάζει ο ενεργειακός σχεδιασμός της Ευρώπης;

-Όχι, αντίθετα επιταχύνεται.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με το σχέδιο της Repower EU, επιβεβαιώνει την «πράσινη» πολιτική της, που βασικό στοιχείο της είναι η ανάπτυξη των έργων ΑΠΕ και η συμμετοχή ευέλικτων μονάδων φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή.

12 ερωτήσεις - απαντήσεις για την ενεργειακή κρίση

Το Πανελλαδικό Δίκτυο συλλογικότητας για την ενέργεια κατέθεσε τη δική του οπτική και ερμηνεία των εξελίξεων στην «ενεργειακή κρίση», σε ένα «διάλογο» όπου κυριαρχούν οι θέσεις και οι προσεγγίσεις των θεσμικών και συστημικών παραγόντων, ελπίζοντας να καλύψει σημαντικά κενά ενημέρωσης και να ενεργοποιήσει ευρύτερες κινηματικές παρεμβάσεις.

Το κείμενο που δημοσιοποιήθηκε, έχει τη μορφή δώδεκα ερωτήσεων – απαντήσεων, στα πιο σημαντικά ζητήματα που απασχολούν τους πολίτες.

Πανελλαδικό Δίκτυο συλλογικότητας για την ενέργεια
energynetwork2020.wordpress.com
energynetwork2020@gmail.com
f/b: Δίκτυο για την ενέργεια

04.

Εντείνεται η αυταρχική πολιτική της ΕΕ με αφορμή τον πόλεμο;

-Ναι, εντείνεται με μέτρα για «Διευκόλυνση ταχύτερης αδειοδότησης»

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η λειτουργία μονάδων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η σύνδεσή τους με το δίκτυο και το ίδιο το δίκτυο, υπηρετούν το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον και το συμφέρον της δημόσιας ασφάλειας και υπόκεινται στην πλέον ευνοϊκή από τις διαδικασίες σχεδιασμού και αδειοδότησης που διαθέτουν τα κράτη μέλη.

05.

Η αιτία αυξήσεων στο ρεύμα και στα καύσιμα είναι απλά η κερδοσκοπία;

-Εν μέρει ναι, η αιτία όμως είναι ότι ένα κοινωνικό αγαθό έγινε χρηματιστηριακή αξία.

Είναι πολύ βολικό να λέγεται ότι για την ενεργειακή κρίση φταίει απλά η κερδοσκοπία, σε μια προσπάθεια να κρυφτούν οι πραγματικές αιτίες της ενεργειακής κρίσης. Η κερδοσκοπία αποτελεί δομικό στοιχείο των μηχανισμών παραγωγής και διανομής της ενέργειας στην απελευθερωμένη αγορά ενέργειας. Οι τιμές της ενέργειας θα συνεχίσουν να ανεβαίνουν σε όλη τη διάρκεια της ενεργειακής μετάβασης, με συγκυριακές αιχμές, όπως αυτή με τον πόλεμο στην Ουκρανία, επειδή το ενεργειακό είναι στενά συνυφασμένο με τις γεωπολιτικές εξελίξεις.

06.

Είναι η ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας προ των πυλών;

-Ναι και ενισχύεται με την ταξινόμησή της στις πράσινες επενδύσεις.

Ο κυρίαρχος ενεργειακός στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για «μηδενικές εκπομπές ρύπων» και η αρχή της «τεχνολογικής αμεροληψίας», επιτρέπουν την ανάπτυξη τόσο της πυρηνικής ενέργειας, με ηγέτιδα τη Γαλλία, όσο και άλλων τεχνολογιών, γερμανικών κυρίως συμφερόντων. Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο σχεδιάζουν επενδύσεις δεκάδων δις. για την κατασκευή πυρηνικών αντιδραστήρων. Ελλάδα και Βουλγαρία διερευνούν πιθανή συμφωνία για απορρόφηση, μέσω μακροχρόνιου συμβολαίου, του μεγαλύτερου μέρους της παραγωγής ρεύματος ενός νέου πυρηνικού σταθμού που θα κατασκευάσει η Βουλγαρία.

07.

Είναι οι μονάδες ΑΠΕ φθηνότερες από τις μονάδες ορυκτών καυσίμων;

-Δεν έχει νόημα η σύγκριση. Το ρεύμα παράγεται από μείγμα πηγών και μονάδων ενέργειας.

Η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώνεται με βάση την οριακή τιμή του συστήματος, δηλαδή την τιμή της ακριβότερης μονάδας που μπαίνει στην παραγωγή. Έτσι προκύπτουν τα λεγόμενα ουρανοκατέβαρα κέρδη για όλους τους συμμετέχοντες. Το κόστος της ενέργειας μπορεί να αξιολογηθεί μόνο στο σύνολο ενός ηλεκτρικού συστήματος. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς (ΑΔΜΗΕ) ζητάει να ενταχθούν στο Σύστημα νέοι θερμικοί σταθμοί, ισχύος 2.150 MW και υδροηλεκτρικοί σταθμοί 700 MW για να εξισορροπείται η παραγωγή των μονάδων ΑΠΕ που προβλέπονται από το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Σήμερα λειτουργούν μονάδες φυσικού αερίου ισχύος 5000 MW και βρίσκονται υπό αδειοδότηση νέες μονάδες ισχύος 6.345 MW.

08.

Το υδρογόνο έρχεται να υποκαταστήσει μονάδες ΑΠΕ;

Το σχέδιο Repower EU, αναφέρεται σε επιπλέον 15 εκατομ. τόνους (mt) ανανεώσιμο υδρογόνου, που μπορούν να αντικαταστήσουν ένα μέρος του ρωσικού φυσικού αερίου έως το 2030. «Ανανεώσιμο υδρογόνο» είναι αυτό που παράγεται από ηλεκτρόλυση του νερού με χρήση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

-Όχι, το υδρογόνο έρχεται να υποκαταστήσει ποσοστό του ρώσικου φυσικού αερίου και θα αυξήσει τις μονάδες ΑΠΕ.

09.

Επιστρέφουν οι μονάδες ΑΠΕ τα «ουρανοκατέβαρα κέρδη»;

Οι νεότερες μονάδες ΑΠΕ έχουν συνάψει Συμβάσεις Διαφορικής Προσαύξησης (Feed in Premium). Όταν, η χονδρεμπορική τιμή είναι μεγαλύτερη της συμφωνημένης, τα κέρδη που προκύπτουν επιστρέφονται στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης (ΤΕΜ), από το οποίο επιδοτούνται οι λογαριασμοί ρεύματος νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Ερώτημα αποτελεί το αν επιστρέφουν κέρδη και οι μονάδες ΑΠΕ που έχουν συμβάσεις εγγυημένων σταθερών τιμών (Feed in Tariffs) σύμφωνα με το προγενέστερο καθεστώς.

-Ναι, τα επιστρέφουν οι μονάδες ΑΠΕ που έχουν συμβάσεις Διαφορικής Προσαύξησης (Feed in Premium).

10.

Οι τιμές της ενέργειας αυξήθηκαν λόγω του πολέμου;

Εννέα χώρες της Ε.Ε., μεταξύ τους η Γερμανία, αλλά και η Ευρωπαϊκή Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ACER) απορρίπτουν την πρόταση να αλλάξει ο τρόπος τιμολόγησης της ενέργειας, με στόχο να διαφυλάξουν ως κόρη οφθαλμού τη σύζευξη των αγορών της ηλεκτρικής ενέργειας και το διασυνοριακό εμπόριο για τα οποία και δημιουργήθηκε το Target Model. Αυτό συνέβη και συμβαίνει ανεξάρτητα από τον πόλεμο στην Ουκρανία.

-Εν μέρει ναι, κυρίως όμως αυξήθηκαν λόγω της εμπορευματοποίησης της ενέργειας.

11.

Υπάρχει ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας;

-Όχι δεν υπάρχει.

Στον περιρρέοντα ισχυρισμό ότι η χώρα μας έχει καθυστερήσει στην υλοποίηση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας απαντάει έκθεση Ομάδας Εργασίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Ιούλιος 2021), αναφέροντας ότι σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν έχουν ακόμη διαμορφωθεί ειδικές τεχνικές απαιτήσεις για αποθηκευτικούς σταθμούς και ότι ο ευρωπαϊκός διαχειριστής των δικτύων (ENTSO-e) έχει συστήσει ομάδα εργασίας για τη διαμόρφωσή τους.

12.

Θα προχωρήσει η εξόρυξη υδρογονανθράκων στα ελληνικά «οικόπεδα»;

-Κανείς δεν μπορεί να απαντήσει με βεβαιότητα.

Η αύξηση των τιμών του φυσικού αερίου και του πετρελαίου και τα νέα δεδομένα του πολέμου στην Ουκρανία, αναζωπυρώνουν το ενδιαφέρον των εταιρειών για την εξόρυξη υδρογονανθράκων. Όμως οι εξορύξεις, στα ελληνικά «οικόπεδα» δε θα ενισχύσουν ούτε την οικονομία, ούτε την αυτάρκεια, ούτε την ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρας. Το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο αποτελούν χρηματιστηριακά είδη και αν βρεθούν, θα διευκολύνουν μόνο ευρύτερους οικονομικούς και γεωπολιτικούς σχεδιασμούς και μάλιστα όπως οι συσχετισμοί αυτοί θα είναι διαμορφωμένοι όταν θα ολοκληρωθούν οι έρευνες.